

LEP USPEH NA KOROŠKEM pri volitvah v kmečko zbornico

(Od našega koroškega dopisnika)

V nedeljo 15. novembra so bile na Koroškem volitve v deželno kmetijsko zbornico in v okrajne zbornice ter krajevne kmetijske odbore. Slovenski kmetje so nastopili s samostojno listo »Skupnost južnokoroških kmetov«, katere nosilec je bil gospodarski svetnik Mirko Kumer iz Blata pri Pliberku in je bil tudi izvoljen v deželno kmetijsko zbornico. Enega zastopnika je »Skupnost južnokoroških kmetov« dobila še v okrajni kmetijski zbornici Celovec ter 2 v zbornici Velikovec. V okraju Beljak pa je manjkalo njenemu zastopniku za doseg sedeža v kmetijski zbornici pičlih 16 glasov. V celoti je »Skupnost južnokoroških kmetov« zbrala 1.335 glasov (nasproti 1.289 leta 1966), kar je za koroške razmere spodbuden napredek.

DVA SLOVENCA IZVOLJENA

Ostale skupine so v deželni kmetijski zbornici dobile naslednje število mest: Koroška Kmečka zveza (ÖVP) 14 (+1), Delavsko kmečka zveza (SPÖ) 5, Svobodni kmetje (FPÖ) 2 (—2), Splošna Kmečka zveza (neodvisna) 2 (+1). Na listi Delavsko kmečke zveze je bil izvoljen tudi župan iz Bilčovsa Janko Ogris.

Slovensko »Skupnost južnokoroških kmetov« sta podprli dve organizaciji slovenskih kmetov: Kmečka gospodarska zveza, ki je članica Narodnega sveta (NSKS), in Slovenska kmečka zveza, članica Zveze slovenskih organizacij (ZSO), v tisku pa »Naš tednik« (NSKS), medtem ko je »Slovenski vestnik (ZSO) podprl vse slovenske kandidate, torej tudi listo Delavsko-kmečke zveze, kjer je bil izvoljen Ogris.

Volitve so bile za Slovence nedvomno uspeh, čeprav kmetijske zbornice danes v Avstriji nimajo velikega političnega pomena. Mogoče je bil prav to vzrok, da obe polpolitični organizaciji koroških Slovencev NSKS in ZSO, ki na državnih in deželnih volitvah podpirata obe veliki avstrijski stranki, socialistično in ljudsko, tokrat nista zatajili. Pokazali sta širino, ki bi jo sicer morali pokazati tudi na volitvah v državno in deželno poslanski zbor; podprli sta slovensko listo, ZSO pa še na splošno vse slovenske kandidate.

JASEN PODUK

Toda pisanje »Našega tednika«, ki poudarja slovensko volilno samostojnost, izveni nekoliko čudno, saj se je leto na poslanskih volitvah prav NSKS, ki ga ta časnik zastopa, vzdiral samostojnega nastopa, potem ko je leta 1966 nastopil samostojno na volitvah v deželni poslanski zbor in tako prekinil dolgoletno jalovo zavezništvo z

ÖVP. Toda iz pisanja »Kladiva« izhaja, da sta predsednik dr. Vospernik in podpredsednik dr. Inzko člana ÖVP. Teh domnev še nista zavrnila. ÖVP pa gotovo ni zavzeta za samostojen slovenski nastop, razen kadar gre za manj pomembne kmečkozbornske volitve.

Poduk, ki ga dajejo kmečkozbornske volitve, pa je kljub vsemu jasen. Nastopanje slovenske liste že samo po sebi spodbudi druge stranke, ki poprej samo lovijo z obljubami slovenske glasove, da stavijo slovenske kandidate na izgledejša mesta. Izvolitev Ogrisa v deželni poslanski zbor letos spomladi na njegovem 24. mestu je omogočil le neverjeten slučaj, ki ga nihče ni pričakoval. Ob tokratnih volitvah v kmetijsko zbornico pa je bil Ogris postavljen na četrto mesto, toda ali bi bil tudi, če

ne bi nastopala tudi samostojna slovenska lista? Torej tako kot na Primorskem. Ko nastopi samostojna slovenska lista potem tudi druge stranke kandidirajo Slovence, ali pa jih stavijo vsaj na izgledejša mesta.

In končno kažejo koroške kmečkozbornske volitve: slovensko ljudstvo na Koroškem ceni in podpira samostojen slovenski nastop, ker je zadosti zrelo, da razume njegov pomen. To težnjo odraža uspeh teh volitev, čeprav politično niso toliko pomembne. Ali bi to lahko pomenilo, da se bosta za prihodnje deželne volitve obe osrednji slovenski organizaciji dogovorili za prihodnje deželne volitve za uspešen enoten samostojen slovenski nastop, ali pa se bosta še nadalje oklepali mačehovskega varuštva velikih državnih strank ter se poslušno potajevali? A. S.

DELOVANJE SLOVENSKE SKUPNOSTI

V sredo 17. novembra, se je sestal na redni seji svet Slovenske skupnosti, ki je pod vodstvom Zorka Hareja obravnaval vrsto vprašanj, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost ter organizacijo samo. Po poročilu tajnika Stoke in članov izvršnega odbora se je razvila diskusija, v katero so posegli skoro vsi člani sveta. Najgloblja diskusija se je razvila okrog ljudskega štetja.

O ljudskem štetju

Svet Slovenske skupnosti je poudaril pravilnost ravnanja Slovenske skupnosti, ki je ob popisu prebivalstva pozvala somišljenike, naj napišejo na napisno polo, da so slovenskega rodu. Svet je z ogorčenjem ugotovil vrsto nepravilnosti in diskriminacij, ki so se med popisom dogajale na škodo slovenskega prebivalstva. Predvsem je bilo štetje organizirano brez točnih navodil in smernic, tako da niso večkrat ne pristojne oblasti ne popisovalci vedeli, kako se jim je ravnati. Vsemu temu bi se bile pristojne oblasti lahko ognile z razdeljevanjem dvojezičnih pol, kakor se je to napravilo na Južnem Tirolskem. Svet je nadalje ugotovil, da so kljub nasprotnemu pritisku in splošni zmedi številne slovenske družine zahtevale slovensko polo. Svet misli, da omejitev popisovanja po narodnostni pripadnosti, ki se je izvedelo samo v tržaški ter bociški pokrajini, pomeni krivico ne samo za gorške in beneške Slovence, temveč za vse etnične in jezikovne skupnosti, ki živijo v okviru italijanske republike. Dana bi morala biti možnost vsem tem in torej tudi mnogim Slovencem, ki so razpršeni po no-

tranjosti Italije, da izpričajo svojo jezikovno pripadnost.

Svet je izrekel vse priznanje slovenskim družinskim poglavarjem, ki so zahtevali in izpolnili slovensko polo ali popisali, posebej na Goriškem, italijansko polo v slovenskem jeziku. Svet je končno z vso ogorčenostjo zavrnil grožnje in neotočnosti, ki jih je vsebovalo pismo tržaške trgovinske zbornice in ki je bilo poslano vsem županom v tržaški pokrajini. Nobenih dvomov pač ni, da je slovenska pola bila zamišljena in razdeljena kot izvirnik in ne kot kakšen faksimile ali navadna kopija. Svet Slovenske skupnosti apelira na pristojne oblasti in kontrolne organe, naj obsodijo pisanje trgovinske zbornice in podvzamejo proti odgovornim osebam disciplinske korake, ki bodo v bodoče preprečili tako ravnanje in tako pisanje. Svet je ob koncu ugotovil, da je bila zaradi vseh nepravilnosti in pomanjkljivosti ter diskriminacij ob ljudskem štetju več kot na mestu skupna izjava slovenskih organizacij in političnih predstavnikov, da Slovenci v Italiji ne bomo mogli priznavati rezultatov letošnjega ljudskega popisa.

Po poročilih vseh članov odbora ter izvoljenih predstavnikov Slovenske skupnosti so bile določene še komisije za šport, za gospodarska vprašanja ter komisija za tisk in družbena občila.

O šolstvu, gledališču in cestnih tablah

Med ostalimi vprašanji pa je svet posvetil največ pozornosti šolstvu; ugotovil je, da je tudi po posredovanju šolske ko-

(Nadaljevanje na 3. strani)

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 28. novembra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 1.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 10.15 Poslušali boste. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 M. Reggiani: »Turi in njegovi godci«. Mladinska zgodba. Dram. Z. Tavčarjeva. RO, vodi Lombarjeva. 11.35 iRngaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.45 Miniaturni koncert. 16.30 Šport in glasba. 17.30 A. Marodič: »Lepa Klavdija«. Drama. RO, režira Kopitarjeva. 18.30 Revija zborovskega petja. 19.00 Motivi s filmskega platna. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 21.00 »Ljudske pesmi«. 21.20 Semeni plošč. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 29. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole). 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: iDsc-time - Mladina v zrcalu časa - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost. 18.30 aRadio za šole (za srednje šole). 18.50 Slavnj dirigenti: Sir John Barbirolli. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.45 Zbor Svetega Ignacija iz Gorice, vodi Jericijo. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Pesmi brez zatona.

♦ TOREK, 30. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Trobentač Hirt. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas - Novice iz sveta lahke glasbe. 18.15 Umetnost. 19.30 Komorni koncert. 19.00 Veliki mojstri jazza. 19.10 Pesniški svet Srečka Kosovela: »Med Trstom in Ljubljano«, prip. M. Kravos. 19.10 Otroci pojo. 19.30 Nekoč je bilo... 19.45 Ameriške pesmi kronike in protesta. 20.00 Šport.

♦ SREDA, 1. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol). 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Milan Košič«, prip. L. Reharjeva. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovensčina za Slovence - Kako in zakaj. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol). 18.50 Eichendorff Quintett. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Glasbeni vrtljak. 19.40 Zbor »Kras« iz Dola-Poljan, vodi Komelova. 20.00 Šport. 20.35 iSmf. koncert.

♦ ČETRTEK, 2. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Saksofonist Curtis. 12.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Plešticah. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Lavrenčičev kvartet. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Slovartek sodobne znanosti - Ne vse, toda o vsem. 19.15 Umetnost. 18.30 Nove plošče resne glasbe. 19.10 Pisani balončki. 19.30 Vam ugaja jazz? 19.45 »The Netherlands Chamber Choir«. 20.00 Šport. 20.35 K. Takahashi - K. Hiayamoto: »Sange«. Preveden F. Jeza. RO, režira Kopitarjeva.

♦ PETEK, 3. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 aRadio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol). 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi. 18.15 Umetnost. 19.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol). 18.50 oSdobni slovenski skladatelji. Al. Lajovic: Nevsakdanji dan, suita iz baleta. Orkester RTV Ljubljana vodi Šurbek. 19.20 Slovenski narečni dokumenti: »Terske rokopisne pridige iz polovice 18. stoletja«. 19.30 Novosti v naši diskoteki. 19.40 Ženski vokalni kvartet iz Ljubljane, vodi Mihelčič. 20.00 Šport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe.

♦ SOBOTA, 4. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 Prilaganje v živalskem svetu: »Življenje v rekah in jezerih«. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 16.10 Album operet. 16.50 Jazz. 17.20 Za mlade poslušavce: iDsc-time etaocmff čtivo - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Orglar Emilio Busolini. 18.50 Poker orkestror. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Protagonisti popevke. 19.40 Zbor »France Prešeren« iz Kranja vodi Lipar. 20.00 Šport. 20.50 Znane balade »Trubadur«. Napisal G. Berchet, dramaturgiral M. Košuta.

Kitajska hoče še bolj razdeliti svet?

Ko so se Kitajci prvič pojavili v dvorani glavne skupščine, so se vljudno smehljali. Smeha pa je bilo konec, ko je imel svoj prvi govor načelnik pekinškega zastopstva Čiao Kuang-hua. Kdor je torej mislil, da Peking ne bo izkoristil diplomatskega in psihološkega uspeha nad Združenimi državami zaradi izključitve Formoze, je moral grenko ugotoviti, da se je motil. Pekinški zastopnik je najprej napadel Združene države ter obsodil obe super velesili, to je Združene države in Sovjetsko zvezi. Amerikanci so precej ostro odgovorili, vendar opazovalci pripominjajo dvojice: da vodijo Kitajci do Združenih držav dvojno politiko, eno javno, ki je propagandistična in zato precej ostra, drugo pa zasebno, ki je realistična; druga ugotovitev pa je, da je Čiao Kuang Hua v resnici svoje puščice bolj naperil proti Sovjetski zvezi, kakor proti Združenim državam, čeprav ni tega jasno povedal.

Ljudska Kitajska je po ustih svojega predstavnika povedala, da se ne bo postavila ne na stran Sovjetske zveze, ne na stran Združenih držav, ampak da bo kot dežela Tretjega sveta vodila samostojno politiko skupno z njimi in se upirala nadvladi velesil nad manjšimi državami.

Kitajska je gospodarsko res še precej zaostala, a se postopno razvija, kot večina azijskih, afriških in latinsko-ameriških držav. Čiao Kuang Hua je povedal, da bo Peking podpiral in ščitil te države proti vsakršnemu izkoriščanju. Postavlja se torej kot vodnik in zaščitnik slabotnim kot branilec zatiranih. Ta izbira je bila nujna. To je namreč edini prostor, ki ga Washingtonu in Moskvi ni uspelo zasesti. Zdaj želijo Kitajci napolniti to praznino. Če jim

gre res za obrambo slabotnih narodov, je njihova politika dibrodošla. Ako pa bi se zgodilo tisto, česar se nekateri upravičeno boje namreč, da jim služi zaščita dežel v razvoju le kot politično sredstvo za dosego lastnega cilja, potem je upravičen sum, da se pripravlja tudi Ljudska Kitajska na vključitev v svet kot prevladujoča velesila, in tako bi prišli po ovinkih na staro, to je na razdelitev sveta na vplivna področja velesil. Razlika bi bila le ena: namesto dveh vplivnih področij bi imeli tri. Verjetno bomo kmalu dobili odgovor tudi na to vprašanje.

M. P.

★

V romunskem mestu Temišvar, nedaleč od jugoslovansko-romunske meje, so se v torek pričeli dvodnevni pogovori med jugoslovanskim predsednikom Titom in romunskim predsednikom Ceausecujem. Od leta 1966 je to že njuno deveto srečanje.

Znanstveniki napovedujejo, da bo letošnja zima huda, vendar njena glavna značilnost ne bo nizka temperatura, marveč izredna dolžina. Strokovnjaki menijo, da je to v zvezi z najnovejšim cikličnim obdobjem splošne ohladitve, ki bo postopoma prenehalo šele v začetku 21. stoletja.

Neznani hudodelci so po tednu dni znova premazali s črno barvo spomenik padlim partizanom na pokopališču v Žrelcu pri Celovcu. Koroška policija vsa leta še ni odkrila storilce takih in podobnih dejanj.

V petek, 26. t. m. bo v Celovcu literarni večer, na katerem bodo nastopili koroški pisatelji in pesniki Gustav Janusch, Andrej Kokot, Janko Messner in Valentin Polanšek. Uvodno besedo bo imel ravnatelj študijske knjižnice na Ravnah dr. France Sušnik.

SLOVENIJA IN PLINOVODI

V dunajskih gospodarskih krogih se vztrajno ponavlja glas o plinovodu Sovjetska zveza - Italija, ki naj bi na odseku med Bratislavo, do koder je že speljan, in Italijo potekal preko avstrijske Štajerske in Koroške. Tako bodo južni predeli Avstrije preskrbljeni s poceni pogonsko silo iz priključkov na plinovod, avstrijska država pa bo imela nov znaten vir dohodkov od pristojbin.

Slovenski tisk je pred kratkim objavil, da je od omenjenega plinovoda tudi za Slovenijo predviden odcep pri Gradcu. To pa je popolnoma v nasprotju s poročili taistega tiska že pred časom, da naj bi omenjeni plinovod potekal v Italijo preko zahodne Ogrske in Slovenije.

Če so v Avstriji prepričani, da je odločitev o poteku plinovoda padla njim v prid, potem je treba razmisliti, s kakšnimi argumenti je Avstrija nastopala, da si je zagotovila gradnjo plinovoda po svojem ozemlju. Ali imata Slovenija in Ogrska slabše gospodarske in politične pogoje, kot jih ima Avstrija, ali pa je Avstrija pokazala večjo zavzetost in je s pogajanjem pohitela ter prehitela Slovenijo oz. Jugoslavijo?

Od plinovoda čez Slovenijo so možni odcepi na vsa industrijska območja Slovenije, od Murske Sobote, Maribora, Celja,

Ljubljane do Kopra, ter na Hrvaško na industrijska območja Varaždina, Zagreba, Karlovca in Reke, torej na vsa področja zahodne Jugoslavije, območje, ki je vsekakor večje od južnoavstrijskega. Obseg blagovne menjave med Jugoslavijo in SZ pa je tolikšen, da bi dobava sovjetskega plina uspešno izravnala plačilno bilanco med SZ in Jugoslavijo zaradi rednega jugoslovanskega prebitka v njej. Morebitni dinarski presežki, ki bi jih ustvarjala vrednost dobavljenega plina, če bi s tem sovjetske dobave presegle jugoslovanski izvoz v SZ, bi imeli prav tako vrednost kot avstrijski šilingi, če bi plinovod imela Avstrija. Avstrijsko gospodarstvo in zunanja menjava nista tako močna, da bi šiling igral pomembno mednarodno vlogo, čeprav je konvertibilen, to je splošno zamenljiv. Razen tega bi bilo mogoče dobavljati plin Avstriji tudi iz odcepov v Sloveniji.

Nedvomno pa tudi Ogrski ni vseeno, ali je njen zahodni del povezan s plinovodom, ki zagotavlja enakomerno preskrbo z energijo. Plačilo pristojbin Ogrski od strani SZ je vsekakor lažje kot pa njih plačilo Avstriji (nadaljevanje na 3. strani)

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Crispi 54 - tel. 77-21-51

DELOVANJE SLOVENSKE SKUPNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

misije Slovenske skupnosti dobilo letos stalno namestitev še osem slovenskih učiteljev zaradi povečanja števila razredov. Z zadovoljstvom je svet tudi ugotovil pozitivno zadržanje slovenskih staršev pri Sv. Ivanu v Trstu, ko si ti enodušno prepričali, da bi slovenska šola bila prikrajšana za eno učilnico. Svet je razpravljal tudi o mestu slug na slovenskih šolah, o katerih je zadnje čase pisal tudi slovenski tisk.

V pokrajinskem okviru je svet Slovenske skupnosti obravnaval problem podpore Slovenskemu gledališču. Ugotovljeno je bilo, da nadzorne oblasti še niso vrnilo pokrajinskega proračuna, v katerem je nova postavka podpore SG: prav tako je bilo ugotovljeno, da osrednja vlada še ni izdala dokončnega dekreta o publicizaciji gledališča. Vse to zavlačuje izplačilo že določene podpore SG. Svet je zato pooblastil svojega predstavnika, da posreduje pri pristojnih organih, da se ta zadeva čimprej ugodno reši.

Na koncu se je svet ponovno razpravljalo o toponomastiki in dvojezičnih tablah

SLOVENIJA IN PLINOVODI

(Nadaljevanje z 2. strani)

striji, ker je Ogrska članica Vzhodnoevropske gospodarske skupnosti (SEV).

Sedaj se menadoma hudo občuti pomanjkanje tesnejšega sodelovanja med Slovenijo in Ogrsko. To je toliko bolj očitno, ker Slovenija z drugimi sosedi, Italijo in Avstrijo, vodi živahne stike in sosedsko sodelovanje. Prometna smer iz Ogrske in vzhodnih držav v Italijo je najkrajša ravno čez Slovenijo, toda med obema državama ni železniškega prehoda za potniški in tovorni promet. Mednarodni cestni prehod pri Lendavi pa teži bolj na Hrvaško kot na Slovenijo. Nujna je izgradnja prometne smeri, ceste in železnice, med Slovenijo in Ogrsko, sicer se bo promet v Italijo usmeril čez Gradec in Celovec ter čez Zagreb in Reko.

To bi pomenilo novo prometno osamitev Slovenije in ne samo prometno, temveč tudi energetske, če bi energetski vodi obkrožili republiko, kajti razen gradnje sovjetskega plinovoda je poznan tudi hrvaški načrt naftovoda, ki bo potekal od Reke mimo Zagreba na Ogrsko. Slovenija se prav danes nahaja v težki krizi v preskrbi s pogonsko silo, električno energijo mora uvažati ob velikih prenosnih stroških iz Bosne in celo iz oddaljene Srbije. Zato je nerazumljivo, da v Sloveniji za sovjetski plinovod in zvezo z Ogrsko ni opaziti večje zavzetosti. Ta bi se morala odraziti v pobudi pri zvezni vladi in zveznih gospodarskih ustanovah v Beogradu, kjer so s SZ sklenili obsežne gospodarske pogodbe. Da se bodo zvezna gospodarska odposlankstva v pogovorih s SZ odločno zavzela za gospodarske koristi Slovenije in Hrvaške, ni mogoče pričakovati, dokler obe republiki podrobno ne razložita svojih potreb in ne dasta jasnih pobud za njihovo reševanje.

J. Š.

v tržaški občini in tržaški pokrajini. Ugotovil je, da so v nekaterih krajih pokrajinske table nepravilno postavljene, kar utegne povzročiti določeno zmedo. Z zadovoljstvom pa je svet vzel na znanje dejstvo, da je repentaborska občina, ko ni mogla ugotoviti, čigava last so table, ki naznanjajo maše samo v italijanskem jeziku, table snela in jih spravila v skladišče, da se morda javi prizadeti lastnik. Z zadovoljstvom je svet tudi zvedel, da je je devinsko-nabrežinska občina naročila za vse vasi in kraje dvojezične table, ki bodo v kratkem postavljene po vsej občini.

KRATKE NOVICE

V Jugoslaviji je prišlo v zadnjem času do več prepovedi razpečevanja nekaterih časnikov, tako n. pr. »Hrvatskega tjednika«, lista beograjskih študentov »Vidici«, ljubljanske »Tribune«, ker je objavila članek, ki je po mnenju sodišča žalil državo in predsednika republike ter šefa iranske države. Isti članek je nato objavil glasilo beograjskih študentov »Student«, zato so ga začasno prepovedali. Ker se taki primeri v Jugoslaviji pogostoma ponavljajo, menijo nekateri, da bi morali zakon o tisku spremeniti, saj javnost tako in tako zve za vsebino inkriminiranih članov iz ostalega tiska, ki poroča o razsodbah.

V Sloveniji praznujejo 150-letnico ustanovitve prvih javnih muzejev na Slovenskem.

Odprto pismo Slovencem

Prejeli smo pod zgornjim naslovom poročilo o seji izvršnega odbora Slovenske levice, s prošnjo za objavo, a jo moramo zaradi pomanjkanja prostora objaviti v skrajni obliki:

Pretekle dni se je sestal izvršni odbor »Slovenske levice« in razpravljal o dogodkih, ki so zadnje čase vznemirili slovensko javnost.

V prvi vrsti je odbor S. L. obravnaval vprašanje sprejema slovenskih predstavnikov pri ministrskemu predsedniku Colombu. Odbor S. L. sodi, da je odlašanje sprejema za Slovence žaljivo; res je, da je ministrski predsednik obremenjen z delom, toda bi moral vsekakor v tako dolgem razdobju (3. decembra bo eno leto) najti čas, da bi se pogovoril z našimi predstavniki, saj gre za ustvarjanje pogojev dobrega sosedstva in prijateljskega sožitja na tem obsejnim področju.

Kakor je že pred časom sporočil podpisnikom spomenice, je odbor S.L. mnenja, da bi se slovenski svetovalci, ki sodelujejo s strankami ali v strankah levega centra, morali sporazumeti za odločen korak in celo za odpoved sodelovanja, dokler se predsednik vlade, ki je vlada levega centra, ne odloči, da slovenske predstavnike ne samo sprejme, temveč resno vzame v pretres njihove zahteve.

Izvršni odbor S. L. je prav tako mnenja, da ob popisovanju prebivalstva ne bi bilo prišlo do nesprejemljivega ravnanja s slovenskimi ljudmi, ko bi slovenski predstavniki, ki so v italijanskih strankah, ali sodelujejo z njimi, pravočasno zahtevali od sredinske levčarske vlade dvojezične popisne pole, kakršne je imel Južni Tirol. Tako bi vsi prebivalci dobili dvojezično polo, Slovencem pa ne bi bilo potrebno, da bi izrecno spraševali, naj jim dajo slovensko.

Izvršni odbor S. L. z zadovoljstvom opaža, da se Slovenci zmerom bolj zavedajo pravic, ki bi jih kot državljani in Evropejci morali imeti, še posebno pa odbor S.L. želi poudariti zgled moškega ponosa, ki so ga prebivalstvu dali župani slovenskih občin.

Izvršni odbor S.L. je nadalje ugotovil številne stike tukajšnjih slovenskih in italijanskih predstavnikov z odgovornimi organi v mtični domovini, v republiki Sloveniji. Tako znamenja dobrih odnosov je vsekakor treba pozdraviti. Pri tem pa je odbor S.L. mnenja, da je neko razločno protislovje med zelo tesnimi odnosi predstavnikov raznih italijanskih vladnih strank s političnimi forumi v Sloveniji — in dejansko brezbriznostjo italijanskih vladnih strank do bistvenih vprašanj slovenske narodne skupnosti v Italijanski republiki. Odbor S. L. meni tudi, da smo že prešli pripravljalno dobo, v kateri so bili do neke mere razumljivi deklarativni prijemli, in da je že zdavnaj dozor čas, ko bi morali preiti k uresničitvi lepih načel.

V zvezi s tem bi lahko rekli, da gre za nekako dvojno igro, ko deželni predstavniki vladne stranke obljublajo podporo naših zahtevam, a se obenem umikajo, češ da ne morejo nič ob premoti rimskega birokratskega aparata. Zato naši ljudje ponovno sprašujejo, kakšen smisel ima sodelovati z neko vladno stranko ali biti celo njen član, če so njeni tukajšnji predstavniki brez moči, ko gre za slovenske zahteve.

Predvsem gre za slovenske predstavnike v italijanski socialistični stranki, ki so nekoč obetali velik razmah svojega delovanja med slovenskim prebivalstvom in zatrjevali, kako važen bo njihov vpliv v socialistični stranki sami. Ob zadnjem ljudskem štetju smo bili Slovenci priče, kako majhen je ta vpliv.

Seveda bi tudi predstavniki SLOVENSKE SKUPNOSTI — je dalje rečeno v izjavi S.L. — ki sodelujejo s sredinsko levčarskimi strankami v raznih svetih, odigrali zelo važno vlogo pri reševanju naših vprašanj, ko bi znali svoje sodelovanje pretrgati v primeru neprimerne ravnanja s Slovenci.

Z ozirom na vse, kar je zgorja ugotovil, je izvršni odbor S.L. prepričan, da mora slovenska narodna skupnost kot celota pregledati svoje pozicije. Ne gre samo za to, da ministrski predsednik sprejme naše predstavnike, temveč za dokončno in popolno ureditev našega položaja. Zato je potrebno, da se naša narodna skupnost organizira kot osebek, da ima zato organ, ki naj usmerja naše delovanje in pred katerim bomo vsi odgovorni. Predstavniki strank in ustanov, ki so podpisale spomenico ministrskemu predsedniku, so že zbrani v tak organ, zadostovalo bi, da bi to predstavništvo dobilo značaj stalnosti.

(Dalje na 5. strani)

★

REFERENDUM DA ALI NE?

Osrednje vodstvo Kršč. demokracije je te dni dolgo razpravljalo o morebitnih popravkih zakona, ki je tudi v Italiji kot v ogromni večini držav na svetu uvedel institucijo razporeke. Stranka relativne večine je ponovno poudarila svoje odločno nasprotovanje razvezi zakona, vendar je sklenila, da bo v parlamentu podprla vsak predlog, ki bi obstoječo zakonodajo o razporoki izboljšal.

Če bi namreč parlament spremenil zakon o razporoki, bi ne bilo razloga za razpis referenduma o odpravi omenjenega zakona. Za referendum je bilo že zbranih toliko podpisov, kot jih predvideva ustava, in bi moral biti razpisan prihodnje leto spomladi.

S Tržaškega

Socialno in gospodarsko stanje v devinsko-nabrežinski občini

Kot smo že kratko poročali, je ob začetku zasedanja devinsko - nabrežinskega občinskega sveta župan Drago Legiša obširno poročal o socialnem in gospodarskem položaju v občini. Danes objavljamo v izveščku del njegovih izjav, ker se nam zdi jo pomembna za boljše poznavanje dejanskosti v tej občini.

Konec septembra tega leta je bilo v devinsko-nabrežinski občini 7.554 prebivalcev, in sicer 148 več kot v istem razdobju lani. Podatki kažejo, da število stalnega prebivalstva postopno, a stalno narašča, kar pa ni posledica večje rodnosti, temveč predvsem naseljevanja ali imigracije.

V raznih podjetjih in gospodarskih dejavnostih na ozemlju občine je zaposlenih kakih 2000 ljudi, od teh približno 300 v kamnolomih in 730 v šivanski papirnici. Izven občine pa je zaposlenih nadaljnjih 1200 ljudi. Pri krajevnem uradu za delo je registriranih 120 brezposelnih, ki so v ogromni večini starejši ljudje ali invalidi, 40 mladincev in mladink pa obiskuje razne strokovne tečaje.

Občinske otroške vrtce letos obiskuje skupno 226 otrok; od teh jih je 94 vpisanih v italijanska oddelka v Nabrežini in Devinu, 132 pa obiskuje slovenske oddelke v Nabrežini (46), Devinu (16), Šempolaju (26), Sesljanu (26) in Mavhinjah (18).

V osnovnih šolah je letos vpisanih skupno 551 učencev in učenek. Deset učencev več je v slovenskih osnovnih šolah, štirje več pa v italijanskih. V italijanskih osnovnih šolah je vpisanih skupno 370 učencev, v slovenskih pa 181 (Nabrežina 51, Sesljan 22, Devin 13, Mavhinje 17, Medja vas 8, Štivan 7, Cerovlje 10, Slivno 9, Šempolaj 44). V tem šolskem letu je prenehal pouk v italijanski šoli v Medji vasi.

V nižjih srednjih šolah je letos skupno 271 dijakov, in sicer 197 v italijanski ter 74 v slovenski nižji srednji šoli.

Omeniti moramo nadalje, da delujeta v občini tudi dva otroška vrtca ustanove ONAIRC (oba z italijanskim oddelkom), kot tudi, da obstaja otroški vrtec begunske ustanove. Prva dva sta v Ribiškem naselju in v Mavhinjah, zadnji pa je v Sesljanu. Te vrtce obiskuje letos skupno 105 otrok.

Po deželnih zakonih je letos vprašalo za štipendije 125 dijakov višjih srednjih šol, 129 pa ji je zaprosilo za prispevek za potne stroške. Izdatek, ki ga je že odobril občinski odbor, znaša skupno 5 milijonov 500 tisoč lir in ga bo v ogromni večini krila dežela.

Občinski odbor je tudi sklenil nakupiti 1200 kv. m zemljišča za novo osnovno šolo v Slivnem, za katero je že določenih 15 milijonov lir. Kar zadeva šolske zgradbe, je župan dejal, da ostane odprto vprašanje izgradnje nove šole in otroškega vrtca v Devinu. V ta namen razpolaga občina doslej z 20 milijoni lir, ki seveda še ne zadostujejo, za ureditve tega načrta.

Ustanova za zgradnjo ljudskih hiš bo sedela v Nabrežini šest novih hiš s skupno 24 stanovanji, in sicer na zemljišču, ki ga je dala na razpolago občinska uprava. Potrebno bi bilo hkrati zgraditi še kako hišo v

drugih vaseh v občini, in sicer predvsem v Devinu ter Sesljanu, kajti tudi tu obstaja stanovanjsko vprašanje.

Drugi del svojega poročila je župan posvetil javnim delom. Potem ko je podrobno poročal o delih, ki so bila že izvršena ali so v teku, je obrazložil obširen program novih javnih del, ki jih nameravajo izvesti v prihodnjih letih. Za vsa ta dela je predvidenih skupno 415 milijonov lir. Najvažnejša so: zgradnja nove ceste v Vižovljah, kjer bo uprava državnih železnic zgradila nadvoz čez železnico; modernizacija in ojačenje omrežja javne razsvetljave (120 milijonov lir); zgradnja manjših športnih objektov v Devinu, Štivanu in Sesljanu (30 milijonov lir); ureditev grezničnega omrežja v občini (221 milijonov lir); ojačenje vodovodnega omrežja v Sesljanu (15 milijonov lir).

♦ ♦ ♦

SIMFONIČNI KONCERT V KULTURNEM DOMU

Sinoči je bil v Kulturnem domu v Trstu 3. abonmajski koncert GM, na katerem je pod taktirko Sama Hubada nastopil 70-članski simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana. Na koncertu se je s prodorno klavirsko igro odlikoval zlasti mladi slovenski pianist Aci Bertonec. Kulturni dom je bil tudi tokrat dobro zaseden. Več o koncertu bomo poročali prihodnjič.

Prvi roditeljski sestanek srednje šole »Igo Gruden« v Nabrežini

V soboto, 6. novembra je bil v Nabrežini prvi roditeljski sestanek za šolsko leto 1971-72. Točno ob napovedani uri se je zbralo lepo število staršev v učilnici, ki je bila za to pripravljena.

Pred zbrane starše je stopila skupno s profsorskim zborom, ravnateljica gospa Antonini, ki je s toplimi besedami prinesla pozdrav vsega profsorskega zbora. Po uvodnih besedah je obrazložila program, ki je nastal po skupnem sestanku s profsorskim zborom, s katerimi se srečujejo profesorji po razredih. Govorila je o raznih problemih in prosila starše, da po svojih močeh pomagajo, da bi bil uspeh na šoli čim boljši. Starše je seznanila z uvedbo dodatnega pouka za dijake I. in II. razreda, ki se je v veliko zadovoljstvo otrok in staršev pričel v ponedeljek 3. t. m. Pouk predvideva pester program, ki ne dolgočasno otroke, same starše pa zelo razbremenjuje.

Ko je ravnateljica zaključila svoje obširno poročilo, se je začela diskusija, v katero so tvorno in ubrano posegli starši. Kljub priznanju vredni pobudi ravnateljstva ni bilo mogoče, da se ne bi dotaknili tudi drugih točk, kot je na primer prevoz otrok, ki vzame našim staršem preveč časa. Z ogorčenostjo se sprašujemo, zakaj tako ravnanje od strani šolskega skrbništva naše občine. In to po tolikih prošnjah in razpravah, ki še vedno niso dobile potrebne rešitve, kot so zahtevali v občinah Dolina, Zgonik, in če se ne motimo, tudi v Miljah?

Po tolikem pisanju je res čudno, da ima šolsko skrbništvo tako gluha ušesa... Kaj naj ljudje odgovorijo, ko jim otroci povejo, da se nekateri

OBČNI ZBOR V SLOVENSKEM KULTURNEM KLUBU

V soboto, 20. t. m., je bil v Slovenskem kulturnem klubu redni občni zbor. Po poročilu prejšnjega odbora so bile na vrsti volitve. Za predsednika je bil izvoljen Martin Breclj. Ostali odborniki so: Marija Besednjak, Anka Peterlin, Tanja Rebula, Magda Jevnikar, Barbara Lapornik in Ivo Jevnikar.

Naslednjo soboto, 27. t. m. ob 19. uri, bo na sporedu nagradno tekmovanje med skupinami. Mladina vabljen.

V sredo, 8. decembra, na praznik Brezmadežne ob 17. uri bo v Kulturnem domu v Trstu

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

Priraja jo Zveza Cerkvenih pevskih zborov v Trstu. Vabljeni.

»Dom Jakoba Ukmarja« v Šklednju vabi na

SPOMINSKO SVEČANOST

s katero bo počastil nedavna umrlega dr. Jakoba Ukmarja, v četrtek, 2. decembra t.l. v škedenjski kino dvorani. Sodelujejo člani Slovenskega gledališča iz Trsta, pevski zbor z Opčin, dekliški pevski zbor iz Šklednja ter govornik iz Slovenije.

Začetek ob 20.30.

Priprave za začetek gradnje velikanskega turističnega naselja Bernardin pri Portorožu se bližajo koncu. 39 odst. potrebnega denarja je zagotovila Mednarodna banka za obnovo in razvoj, ostalo pa Ljubljanska banka.

njihovi sovrstniki komodno peljejo v šolo v vozilu, ki nosi napis »Opera Giuliani e Dalmati«, in to danes, ko je po zadnjih vojnih dogodkih dorastel že cel rod.

Po našem mnenju so to diskriminacije! Treba je najti tako rešitev, da bodo otroci res otroci, da bodo brez razlik živeli v medsebojni ljubezni do življenja, ne pa v sovraštvo.

Na sestanku je bil govor tudi o zimovanju šole na snegu, ki ga po navodilih šolskega skrbništva in izkušnjah drugih šol namerava poskusno uvesti tudi naše ravnateljstvo. V zvezi s tem so se pojavili pomisleki s strani staršev; nekateri namreč upravičeno menijo, da bi bil izdatek za sedemdnevno bivanje in opremo za delavca ali kmeta preveliko breme. Ravnateljstvo bo skušalo premestiti tudi to oviro, da bi tudi otroci manj premožnih uživali tako zimovanje.

Po tem res lepem in koristnem srečanju smo se zadovoljno razšli po učilnicah, da smo izvolili novi svet staršev, ki bo nadaljeval delo po statutu, ki mu ga narekujejo dolžnosti za dobro vzgojo svojih otrok.

V novi svet so bili izvoljeni starši: za I. a. r.: gospe Marija Terčon in Bernarda Lasič; za I. b. r.: gospe Anica Antonič in Bogomila Doljak; za II. r.: gospoda Alojz Rogelja in Alojz Markovič; za III. r.: gospe Evgenija Šušteršič in gospod Srečko Colja.

Takoj po izvolitvi sveta staršev so se izvoljeni sestali, si izvolili ožji odbor, razdelili odgovorne naloge in določili datum prve seje sveta staršev, o kateri bomo naknadno poročali staršem.

2 X GO V KOPRU

Pred dvema tednoma so v koprski galeriji Loža odprli razstavo skupine 2 x GO. Kot znano, se postavljajo to skupino slikarji z obeh strani meje (v glavnem iz Gorice in Nove Gorice), ki so se odločili, da bodo delovali in razstavljali skupno ne glede na državne meje, ki sicer ločujejo to področje.

V Kopru so se tamkajšnjemu občinstvu predstavili Nedeljko Pečanac, Miloš Volarič, Pavel Medvešek, Silvester Komel, Sergio Altieri, Fulvio Monai, Ignazio Doliach in Agostino Piazza. Veliko pozornost so vzbudile zlasti slike Silvestra Komela, ko jih odlikuje iskan barvni svet, s katerim se slikar srečuje na bližnjem Krasu. S podobnimi problemi se ukvarja Fulvio Monai, ki je razstavil nekaj istrskih impresij. Zanimive so tudi grafike Nedeljke Pečanca s pretehtano kompozicijo, ki nam v nenavadni luči prikazujejo rastlinski svet in njegovo zgradbo, kot ga sicer poznamo samo iz mikroskopskih raziskav. Omenili bi še slike Miloša Volariča, v katerih čutimo vpliv bizantinske likovne kulture ter grafike Pavla Medveška, v katerih se ukvarja z okamenelimi ostanki davne preteklosti.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM

(Nadaljevanje s 3. strani)

Izvršni odbor je nadalje zavzel stališče do spraševalne komisije, ki je na habilitacijskem izpitu sodila, da so nekateri slovenski profesorji nesposobni. Obžalovati je, da so slovenski spraševalci odklonili tudi take kandidate, ki jih doslej ne šolske oblasti ne slovenska javnost ni imela za nesposobne. Nihče ne bi ugovarjal, ko bi šlo za izbiro med dobrimi in slabimi, S.L. pa je odločno proti kriterijem, ki nasprotujejo načelom dokončne sanacije položaja slovenskih profesorjev.

Odbor je potem odločil, da se pridruži protestom proti načrtu, da bi kraško področje postalo minirana cona.

Na koncu je izvršni odbor S.L. obravnaval tudi vprašanje slovenskih predstavnikov, ki naj bi šli k ministrskemu predsedniku. V zvezi s tem je odbor obsodil dejstvo, da bi nekateri radi onemogočili vključitev predstavnik S. L. v delegacijo. *Izvršni odbor Slovenske levice*

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU - SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA, GORICA - ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE, GORICA - v sodelovanju z E.M.A.C. iz Gorice

Jovan Sterija Popović

SKOPUH ALI KIR JANJA

komedija v treh dejanjih

PRVIČ V SLOVENŠČINI

V nedeljo, 28. t. m. ob 18. uri (Abonma Red B - okoliški)

v ponedeljek, 29. t. m. ob 20.30 (Abonma Red A - mestni)

v Katoliškem domu v GORICI

Vozni red avtobusov za okoliški abonma:

Avtobus št. 1: Vrh odhod ob 19.30 gostilna Devetak - Grilj

Poljane ob 19.30 gostilna Peric

Doberdob ob 19.40 pred občino

Jamlje ob 19.50 gostilna Pahor

Dol ob 20. Boneti, Palkišče, gostilna Peric

Rupa - Peč

Gabrje ob 20.05 pri gostilni Ožbot

Avtobus št. 2: Sovodnje odhod ob 19.25 pri občini, pri gostilni Tomšič

Podgora ob 19.40 pred vhodom v tovarno

Števerjan ob 19.50 Bukovje

Števerjan ob 19.55 Dvor

Oslavje ob 20.05 pri kostnici

Pevma - Št. Maver ob 20.10 pri spomeniku.

Krmin - naša skupnost

Že dalj časa se ni slovenska skupnost iz Krmina in okolice oglasila v javnosti. Pa vendar še živimo in se tudi poveselimo v veseli družini.

Tako je bilo tudi prejšnji teden pri zabavnem večeru in dobri mizi, kjer so se zbrali krminski Slovenci z industrijem Prinčičem in vinogradnikom Gradnikom vred. Na Plešivem so pri skupni večerji rekli marsikatero modro, pa so tudi katero smešno razdrli.

Govorica je tekla o letošnjem vinskem pridelku, ki je boljši kot lani, čeprav ga je malo manj. Ima pa ceno, ki teče od tristo do štiristo lir v kleti.

Marsikaj novega je tudi na Plešivem in v okolici. Šola kar dobro uspeva in jo obiskuje deset otrok. Prihodnje leto jih bo še več, ker je bilo tudi več naraščaja po družinah.

V kratkem pričakujemo, da bomo lahko zdrveli po novi cesti preko Prevala z vsake vrste motornimi vozili, pa tudi telefonsko povezavo po teh zaselkih bo urenila občinska uprava. Tako bomo res dobro povezani med seboj in s svetom.

Še bolj pa bomo med sabo povezani, če bo prišlo do slovenske maše v Krminu.

Da bi se tudi ta zadeva spravila z mrtve točke, je bil pred kratkim sklican poseben sestanek ustreznih dejavnikov. Razgovori so zadovoljivo potekali. Nadejati se smemo, da bomo imeli slovensko mašo v Krminu že za božične praznike, najbrže v stolni cerkvi, in to s petjem.

ŠOLSKO OBVESTILO

Po sklepu profesorskega zbora na seji dne 15. nov. t. l. je ravnatelj naprosil »Odbor staršev« prejšnjega šolskega leta, naj sporoči imena svojih predstavnikov za novo učno leto 1971-72.

Šolski odbor za leto 1970-71 sklicuje sestanek staršev gimnazije-liceja, ki se bo vršil v nedeljo 28. novembra 1971 ob 10.30 v šolskih prostorih v ulici Croca.

LITERARNI VEČER

Včeraj je bil v Gorici, v dvorani pokrajinskega sveta na Korzu, »Večer jugoslovanske poezije«. Priredila ga je Slovenska prosvetna zveza s sodelovanjem Društva slovenskih pisateljev.

Iz svojih del so brali besedni ustvarjalci iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Vojvodine, Srbije, Kosova, Črne gore, Makedonije in iz Slovenije.

★

Dijaki novogoriške gimnazije so pred kratkim izdali prvo številko svojega glasila, ki so ga zaenkrat poimenovali »časopis za literarne poskuse ter kulturo in družbena vprašanja«.

V ponedeljek 22. novembra je norveški konzul izročil znanemu slovenskemu prevajalcu prof. Janku Modru medaljo in diplomo kralja Olafa V.

Pred kratkim je umrl nekdanji znani slovenski igralec ljubljanske Drame Lojze Drenovec, v starosti skoraj 80 let.

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

NAMIZNI TENIS

Mednarodno prvenstvo Švice v Luganu

Mednarodnega turnirja v Luganu so se letos udeležili Miličeva, Boris Košuta ter Edi Košuta. Naši predstavniki so pobrali večji del lovorik, tako, da je ostalo za domačine bore malo nagrad. Največji uspeh sta dosegla Boris Košuta in Miličeva, ki sta v mešanih dvojicah osvojila naslov prvaka. Prav tako je prvo mesto osvojil Boris Košuta med drugokategorniki, v absolutni lestvici pa je bil »še« peti, saj je po petih razburljivih setih klonil Italijanu št. 3 Pelizzoli. Miličeva je med posamezniki izgubila v polfinalu proti Santifallerjevi, ki je najboljša italijanska igralka. V ženskih dvojicah pa je naša Sonja klonila v finalu skupno z Marconejevo proti dvojici Santifaller - Sanco. To tekmo bi lahko mlađa Zgoničanka tudi osvojila, vendar sta izkušnost nasprotnic in neumestno vmešavanje nekega igralca preprečila tak podvig. Naj ob koncu omenimo še, da sta brata Košuta med moškimi dvojicami zasedla četrto mesto.

ODBOJKA - moška B liga

ALESSANDRIA - BOR 3:2 (4:15, 15:10, 15:12, 11:15, 15:10)

Plavi so v Alessandriji doživeli svoj letošnji drugi poraz in si tako precej zmanjšali možnost napredovanja v elitno kategorijo. Po dolgi vožnji so naši stopili na igrišče brez Plesničarja, ki je bil službeno odsoten, vendar odločni, da zagrajo kar nabolje. Res so začeli silovito in v

prvem nizu popolnoma strli odpor domačinov. Že v naslednjem setu pa se je močno poznala odsotnost Plesničarja, ki bi zlasti ob mreži lahko precej doprinesel. V tem setu je prišla do izraza učinkovitost Alessandrie in videli smo, kako lahko ekipa, ki je še lansko leto igrala v C ligi, resno ogroža najvišja mesta celo bolj izkušenim moštvom. Velik doprinos dajejo tudi domači gledalci, ki z neverjetno vneto bodrijo svoje ljubljence. Tržaški navijači Bora bi se morali po njih zgledovati! V tretjem delu igre so domačini spet močno povedli, Borovci so jih dohiteli, a nato jim je zmanjkalo zaključnega elana in so morali spet kloniti. Izid 2:1 za domačine! Ko so že vsi mislili, da so Tržčanom pošle vse moči, so naši spet presenetili in osvojili četrti niz: 2:2! Torej spet vse od kraja. V odličnem zadnjem delu igre sta si nasprotnika dolgo izmenjavala le servise, stanje pa je vseskozi bilo 1:1. Naenkrat se je Bor neverjetno dekoncentriral in domačini so to izkoristili ter povedli z 10:2. Zastonj je bilo brezupno zasledovanje Tržčanov, ki so se domačinom približali že na 10:11; tedaj je gostom zmanjkalo moči in Alessandria je lahko osvojila niz in zmago v veliko zadovoljstvo navijačev, ki jih je bilo skoraj 1000.

Ženski turnir Slovenskega gospodarskega združenja

V nedeljo je S. G. Z. organiziralo ženski turnir ob priliki 25-letnice ustanovitve te gospodarske (Dalje na 7. strani)

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

CECILIJANKA 1971

Letošnja »Ceciliijanka«, ki jo vsako leto prireja Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici, je bila posvečena spominu pokojnega dr. Franceta Cigana, ki je umrl letos v Ljubljani. Prireditve se je zato udeležila tudi delegacija koroških Slovencev, ki sta jo vodila dr. Tischler in župnik Lovro Kaselj, skoraj vsi zbori pa so zapeli vsaj eno koroško ljudsko pesem ali skladbo, ki jo je zložil pok. France Cigan. Predsednik kršćanske kulturne zveze iz Celovca Lovro Kaselj je spregovoril nekaj besed o liku dr. Franceta Cigana, ki si je med svojim bivanjem med koroškimi Slovenci pridobil velike zasluge za rast zborovskega petja med tamkajšnjim ljudstvom. Kot je znano, je bil dr. Cigan tudi velik ljubitelj in poznavalec koroške ljudske pesmi; prehodil je vso Koroško podolgem in počez, si zapisoval in snemal ljudske napeve in marsikatero pesem zadnji hip rešil pozabe.

Prvi del nedeljske prireditve v Gorici so začeli združeni pevski zbori pod vodstvom Stanka Jericija, ki so zapeli Ciganovo »Pesem mladine«. Zatem je v slikovitih ljudskih nošah nastopil cerkveni pevski zbor »Planinka« iz Ukeve, ki ga vodi Franc Sivec in se zadnja leta zvesto udeležuje »Cecilijanke«. Ženski zbor Marijine družbe iz Gorice je sicer maloštevilčen, vendar se nam je predstavil s kultiviranim petjem; posebej naj omenimo Simonitijsvo pesem »Lepo je moje ravno polje«. Cerkevni zbor iz Doberdoba sestavljajo zelo mladi pevci, zato bo moral v svojem bodočem delu paziti predvsem na to, da bo njegov ton postal bolj zlit in čistejši. Mešani zbor Ljube Bratuž iz Gorice je pod vodstvom Stanka Jericija zapel polifonsko skladbo Orlanda di Lassa »Super flumina Babylonis« in Franceta Cigana »Zdaj je pomlad«. Pokazalo se je, da temu goriškemu zboru »leži« prav renesančna polifonija, saj dobro obvlada pevsko tehniko, a tudi druge skladbe pojejo goriški pevci z občutkom in z zglednim podajanjem. Škoda, da ni ta zbor nekoliko številnejši, kar bi gotovo ugodno vplivalo na barvo celotnega zbora. Moški zbor »Srečno Kosovel« iz Ronk, ki ga vodi Pavlina Komelova, je solidno odpel Komelovo skladbo »Opomin k petju« in Antona Nedveda »Na straži«. Tudi v štandreskem cerkvenem zboru pojejo predvsem mladi pevci, zato upamo, da bo z resnim in stalnim delom dosegel bolj plemenit zvok. Moški pevski zbor iz Štmarje, ki ga vodi Gabrijel Devetak, sestavljajo mladi in lepi glasovi; zapel nam je Kernjakovo »Pomlad« in Ipavčevo »Planinska roža«.

Po krajšem odmoru je stopil na oder moški pevski zbor »Mirko Filej«, ki ga od ustanovitve dalje vodi neutrudni Zdravko Klanjšček. Zapel je znano Prelovčovo pesem »Sedem si rož« in Mihečičevo »Pa da bi znal«. O kvaliteti tega zbora priča njegova dobra uvrstitev na letošnjem tekmovalstvu »Primorska poje« ter jo je nedeljski nastop še enkrat potrdil. Pripomnil bi le, da bi morali srednji del Prelovčeve skladbe zapeti z večjim dramatičnim poudarkom. Mešani zbor iz Števerjana je s spremljavo električnih orgel zapel zanimiv odlomek iz maše na čast slovenskim novomašnikom, ki jo je zložil Ivan Arh. Sledil je mešani zbor iz Podgore, ki nam je predstavil Ipavčevo »Ej tedaj« in Premrlovo »Vesela«. Cerkevni pevski zbor Rupa - Peč je zapel občuteno Filejevo pesem »Venite rožice moje« in znano Kernjakovo »Rož, Podjuna, Zila«, ki govori o lepoti koroške dežele in jo odlikuje zelo lepa melodija. Tokrat se nam je moški zbor »Fantje izpod Gr-

made« (vodi Ivo Kralj) predstavil številčno precej okrepljen ter je dovršeno zapel Marka Bajuka »Na tujem« in Vasilija Mirka »Na trgu«. Zlasti pri slednji pesmi so se pokazale vse odlike tega zbora in je zanj požel velik aplavz. Kot zadnji iz zamejstva je nastopil cerkveni zbor Novega sv. Antona v Trstu skupaj z barkovljanskim cerkvenim zborom. Tržaški pevci, ki jih vodi Janko Ban, so zapeli zahtevno skladbo Karla Orffa »Odi et amo« in Kramolčevo »Sem rajtal te ženiti«. Tudi v tem zboru so v veliki večini mladi pevci in se mu pozna, da resno dela, zato je gotovo, da bo v bodočnosti dosegel sočnejšo in bolj polno barvo zvoka. Na koncu so nastopili še gostje — moški pevski zbor »Jadran« iz Vrtojbe pod vodstvom Cirila Siliča. Vrtojbenski pevci so spet dokazali, da stalno napredujejo, potrebno pa bi bilo nekoliko okrepiti zlasti basovske vrste. Svoj nastop so zaključili z Vrabčev »Zdravico« na be-

sedilo Franceta Prešerna, ki je postala že prava himna vseh zborovskih manifestacij na Primorskem.

Priznati je treba, da so vsi nastopajoči, tako pevci kot tudi njihovi dirigenti, vložili v svoje delo veliko truda. Pri nekaterih pevskih zbora pa je bilo opaziti nekatere začetniške napake in se je pokazala potreba, da se pevci seznajajo z osnovami pevske tehnike. Koristni bi bili tudi strokovni seminarji za dirigente; kolikor nam je znano, so bili prvi koraki v tem smislu že storjeni (mislimo na seminarje, ki jih je organizirala Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta in Združenje primorskih pevskih zborov).

Kot celota je »Ceciliijanka 1971« povsem uspešna, saj nam je podala nekakšen prerez zborovskega petja na Goriškem in nam hkrati dokazala, glede na veliko število mladih ljudi v pevskih zbora, da se za bodočnost te množične kulturne dejavnosti ni treba bati. Tudi zanimanje zanj je med našimi ljudmi še vedno živo, saj so poslušalci iz mesta in okolice in tudi z onstran meje popolnoma napolnili dvorano Kato-liškega doma.

M. V.

Jaka Štoka »Trije tički«

Ob priliki slovesnega zaključka 12. slovenskih športnih iger, je Slovensko gledališče igralo v Kulturnem domu Štokovo burko »Trije tički«. Premiera je bila sicer že teden prej v Doberdobi, a v Trstu je bila to prva predstava. Potem so jo igrali tudi že v nekaterih drugih krajih.

Slovensko gledališče želi igrati vsa Štokova dramska dela iz nekega spoštovanja do tega tržaškega avtorja, ki ima velike zasluge za to, da je gledališče med tržaškimi Slovenci v preteklosti živelo. In tako je za »Anarhistom« in »Močjo uniforme« v preteklih sezonah, letos oživilo tretjo komedijo — »Trije tički«, ki je v literarno dramaturškem oziru šibkejša od prvih dveh del. Vtis, ki ga ima gledalec takoj ko se dvigne zastor je pač to, da je prišla na oder burka iz gledališkega arhiva. V njej je toliko davnine po vsebini, pa toliko spominov na nekdanje tipe, ki nastopajo, da gledaš to delo z očmi nekdanjih gledalcev, ki so se ob teh zgodbah zabavali in smejali.

Adrijan Rustja, ki mu je bila poverjena režija komedije, je skušal ohraniti vso nekdanjost. To naj bi bila ljudska komedija tiste in take vrste, kot so jo pojmovali pred, recimo šestdesetimi, sedemdesetimi leti: kričeča, burkasta, poudarjeno smešna v nastopih in nerodnostih. Ker so te predstave namenjene najširšemu krogu občinstva, je morda ta način predstave najbolj naraven. Razen tega pa tudi najbolj kliče k taki izvedbi vsebina sama.

Rustja ni imel na razpolago komikov v ansamblu. Med igralci je bil on sam najbolj resnični in najbolj posrečeni komik v vlogi urarja Zajca. Izoblikoval je resnično lik, ki ni bil vsiljiv, ampak naraven in istočasno plastičen in živ. Tak je v svoji posrečeni maski, tak v zadregah in tak v veselju — poln humorja.

Tudi ostali igralci so svoje vloge poskušali rešiti kar najbolje, čeprav se je pri drugih čutila želja, da bi bili komični. Tak je na primer Stane Starešinič kot gostilničar, žrtev razigranih »tičkov«. Zlata Rodoškova je dala Špeli posebno panto z govorno napako in z energičnostjo. Livi Bogatec je skušal z danimi igralskimi izrazi ustvariti tip krojača Iglača, a mu je komične note manjkalo. Piskrovez Štrmencelj ima komičen tekst, ki pa v izrazu Alojza Miliča ni prišel do polnega izraza. Ti »trije tički« bi bili tedaj lahko neznansko komični, če bi bil vsak zase res tip,

a je bil edini med njimi v slogu burke samo Adrijan Rustja.

Sodnik Dušana Jazbeca je bil predobrodušen, bil je premalo smešna avtoriteta. V tem oziru se je tipu starega sodnega sluge bolj približal Danilo Turk v vlogi Petra. Turk pa ima v igralškem izrazu nekaj, kar v določenih trenutkih zablesti kot komična žilica, le da morda ti trenutki niso povezani v celotni izraz tipa, ki ga predstavlja, ampak so preveč fragmentarni.

To je tedaj burka Slovenskega gledališča, a v vlogi takoimenovanega »ljudskega gledališča«. Ker so to predstave poklicnega gledališča, pa se zdi vseeno, da bi morala biti tudi ljudska predstava na višji ravni in ne samo na burkasti kot bi jo lahko pripravil katerikoli amaterski oder. Zdi se, da je tudi naš preprosti človek že prerasel raven take vrste burkaste predstave, v katero vabi tekst in stari način igranja. Danes oživljamo tudi take tekste na povsem drugačen način, ki je bližnji današnjemu gledanju na preteklost.

Predstava bo brez dvoma zabavala najpreprostejše občinstvo, ki bo verjetno celo sodelovalo s pripombami in smehom.

J. P.

REBULOVO PREDAVANJE »POGOVOR Z NEVIDNIM«

Pisatelj Alojz Rebula je imel v petek, 19. t.m. v dvorani Marijinega doma v ulici Risorta 3 predavanje pod naslovom »Pogovor z Nevidnim«. Kljub izredno slabemu vremenu se je zbralo precej ljudi, ki jih je zanimalo Rebulovo obravnavanje religioznega problema, saj si je že pridobil sloves z izvirnostjo in globino svoje religiozne misli.

MOŽINOVA RAZSTAVA

V tržaški galeriji »Tergeste« na ulici Cesare Battisti 23 bo razstavljal od 27. novembra do 7. decembra tržaški slovenski slikar Livio Možina. Razstavo bodo odprli 27. t. m. ob 18.00. Odprta pa bo vsak delavnik od 10 do 12.30 in od 17 do 19.30, ob nedeljah in praznikih pa od 11 do 13. Ob sredah popoldne je galerija zaprta.

Livio Možina spada v mlado generacijo slovenskih tržaških slikarjev. Rojen je bil leta 1941 v Trstu. V svojem slikarstvu zastopa izrazito modernistično smer.

Sodobno kmetijstvo

Holandski čudež

Dobro je znano, da predstavlja Holandska primer države, ki je v glavnem rešila svoje kmetijske probleme. Izven diskusije je možnost, da bi za reševanje naših problemov šli po njihovi poti, saj imamo že v naši deželi več agrarnih področij, ki se v mnogočem razlikujejo med seboj in katerih probleme je treba reševati od primera do primera. Toda ne glede na problematiko, ki jo rešujemo, trčimo povsod na določene značilnosti oziroma konstante njihovega razvoja se v glavnem ujemajo s tistimi, kar postaja značilno za sodobno kmetijstvo, namreč upoštevanje potrebe po minimalnih površinah za posamezne kmetijske kulture, nadalje spoznanje, da med sabo ločeni in med sabo nesodelujoči kmetovalci ne morejo rešiti sodobnih problemov, ki so v bistvu organizacijskega značaja, slednjih ne brez deleža dobre tehnično-pospeševalne službe.

Strukturne značilnosti

Prvo, kar pade v oči, je dejstvo, da sledi vsaka kmetijska dejavnost neki svoji notranji logiki, ki zadeva velikost obrata, specializacijo, itd. V živinorejskih področjih se srednja velikost obratov bolj približuje 60 hektarom kot 10. Dve tretjini vseh živinorejskih obratov ima več kot 20 glav proizvodnega goveda. Holandski kmetovalec je zgodaj opustil sanje in ideal posameznega, svobodnega in v vsem neodvisnega kmetovalca, zakaj hitro je razumel, da so osnovni problemi sodobnega kmetijstva organiziranost, tehnična raven pridelovalnih postopkov, predvsem pa vloga in pomen kmeta na tržišču. Zato je tudi mimo pridelovalnih zadrug, takoj razvil še predelovalne in prodajne zadruge, ki so med seboj tesno povezane in ki so na ta način omogočile kmetovalcem, da imajo na tržišču enakovredno besedo. *Holandski kmetovalec je član več zadrug povprečno 7-8 zadrug, kolikor je dejavnosti, ki so v zvezi s pridelovanjem določenega pridelka.*

Število v kmetijstvu zaposlenih pod 10%

Število v kmetijstvu zaposlenih znaša manj kot 10 odst. vsega aktivnega prebivalstva in to že vrsto let in v tem dovolj zgovorno potrjuje predvidevanja nekaterih vidnejših agrarnih strokovnjakov in politikov, da številno zaposlenih v uspešnem kmetijstvu ne sme preseči 10 odst. aktivne delovne sile. In to je relativno mnogo, če pomislimo, da odpade na živinorejo oziroma na travniški svet kar 60 odst. celotne holandske kmetijske površine. Onovo živinoreji dajejo trajni travniki, za katere je značilno, da jih kmetovalci izdatno gnojijo tako z rudninskimi kot organskimi gnojili, da redijo pretežen del goveda na prostem (5-6 mesecev na leto). Travnati svet na Holandskem je v glavnem sestavljen iz naravnih, spontanov travnih vrst, ki raznolike mogoče ne dajejo najvišjih donosov, ki pa zato dajejo odlično, uravnovešeno sestavljeno krmo. Holandsko mleko in mlečni proizvodi so prav zato tudi tako okusni in priljubljeni. Približno 15 odst. potrebne krme odpade na močna krmila, ostalih 15 odst. pa na kr-

mno peso, repo in deteljo. Dve tretjini trave posušijo za seno, eno tretjino pa uporabijo za siliranje. Za sušenje trave že dolgo ne uporabljajo več tradicionalnih načinov sušenja trave, ampak ga v snopih dosušijo na senikih s pomočjo razni sušilnih naprav. aZ siliranje določeno travo najprej pustijo oveneti, nato jo zrežejo in končno na prostem pomešajo z drugimi snovmi kot sladkorno peso in kislimi snovmi, ki omogočajo normalno fermentacijo. Izredno visoki dosežki holandske govedoreje pa so mimo pridnosti holandskih kmetov in njihove zavzetosti za strokovno napredovanje plod posebnega podnebja, ki daje 5-6 mesecev na leto svežo krmo. Holandski se pa povrh vztrajno, že od leta 1800 trudijo izboljšati genetske osnove pri živini. Rodovniške knjige so uvedli že pred 75 leti.

Omejena javna pomoč

Javno pomoč dobijo le kmetijske strokovne organizacije. Za vrsto kmetijskih šol vseh stopenj skrbi država. Na Holandskem imajo v vsaki pokrajini pospeševalno službo, (ki se bavi samo s tehniko). V ostalem odpade še pomemben delež holandske živinoreje na proizvodnjo mesa. Pomembno mesto zavzema v holandskem kmetijstvu zelenjadarstvo in cvetličarstvo ter pridelovanje semen. Prvo poteka skoraj izključno pol steklom. Pridelovanje drugih kultur je močno omejeno.

Če bi hoteli strniti značilnosti holandskega kmetijstva, potem bomo predvsem poudarili posrečeno zlitost odličnih agrarno-zemljiških pogojev ter podnebnih raz-

mer s človeškim elementom, ki je ne samo zasebno, ampak predvsem na širši organizacijski ali zadrugi ravni znal do zelo visoke mere razvite vsaki civilizirani družbi dragi ideal odgovornosti in solidarnosti. Prav zato imajo Holandski tudi odlične vodilne kadre.

Slovenski kmet na cedilu

Medtem ko holandski kmet rešuje komplicirane strukturno-tehnične probleme brez težav, pa se v Sloveniji šele zdaj razpravlja o vlogi zasebnega kmetijstva, o zasnovi kooperacijskih odnosov s kmetijskimi organizacijami. Na Zapadu uveljavljene kmetove zadruge stopajo komaj zdaj v ospredje zanimanja. Če srednjeročni načrt, ki je zdaj v razpravi, ne bo bolj konkretno prispeval k razvoju pravega kmečkega združništva, bo slovensko kmetijstvo zašlo v krizo, kot je mogoče ne pomni v svoji zgodovini.

Holandski primer obvezuje tudi kmetijstvo v zamejstvu. Navedeni podatki o holandskem kmetijstvu so zelo poučni tudi za nas. Na kratko lahko rečemo le to, da je nadaljnji razvoj zamejskega kmetijstva v tradicionalnih dejavnostih, kot so živinoreja in zelenjadarstvo, pa tudi v novih, kot npr. cvetličarstvo, zaradi vse večje konkurence s strani posrednikov in kmetijskemu ambientu tujih predelovalcev, tudi pri nas vse prej kot rožnat. Deželna uprava bi morala preko svoje ustanove za razvoj kmetijstva hitreje in dosledneje uresničiti dosedaj zastavljene cilje na zadrugi ravni in preiti nemudoma na izdelavo razvojnega programa ter ukrepov za njegovo uresničenje. Drugače bo kritično kmalu tudi pri nas, ker se bo komaj nekaj let delujočih, a vitalnih združnih organizmov, oprijelo malodušje.

Tedenski pregled domačega športa

(Nadaljevanje s 5. strani)

ske organizacije. Vabljeni so bile ekipe Bora Brega, Sokola in Zarje, ki je zadnjič nastopila pod tem imenom (prejšnji teden so se namreč predstavniki Poleta, Primorca, Gaje in Zarje dogovorili, da se združijo v eno društvo z imenom Sloga, ki bo enotno delovalo zaenkrat le v odbojki.) Turnir je bil zelo koristen, saj so se naše ekipe srečale le teden dni pred začetkom tekmovanja v B ligi in tako smo lahko primerjali njihovo vrednost. Po našem mnenju je Bor prikazal največ enakovrednih igralk, s katerimi lahko upa na dobro uvrstitev v B ligi. Breg je še enkrat dokazal, če je sploh to bilo potrebno, da je njegova ekipa zelo izkušena in da se bo gotovo zelo dobro uvrstil v državni B ligi. Sokol je v prvih dveh tekmah proti Boru in Bregu poslal na igrišče svoje mlade predstavnice, ki so se izkazale za zelo bojevit in z dobrim napadom; obramba nekoliko šepa, kar pa je posledica neizkušenosti. Zarja je odigrala solidne tekme, čeprav njena udarna moč sloni izključno na Sonji Križmančič, ostale pa nadoknadijo svoje tehnične pomanjkljivosti s požrtvovalnostjo. Bazovke bi se morale vsekakor kmalu vrniti v B ligo.

Pokal S. G. Z., namenjen zmagovalcu turnirja, je zaslužen osvojil Breg, ki je v treh tekmah izgubil le set, na drugo mesto se je uvrstila šesterka Bora, ki je v odločilnem srečanju za las klonila Brežankam. Sokol se je moral zadovoljiti s tretjim mestom in z zavestjo, da

je nudil gledavcem v tekmi z Bregom pravi odbojarski užitek; to je bila po našem mnenju najlepša tekma, ki je zadovoljila tudi glede na njeno tehnično raven. Zarja je osvojila set Sokolicam in menimo, da je to za »rdeče« zaslužen plačilo. Vsi udeleženci so bili nagrajeni. Zarja je še posebej dobila plaketo FIPAV za najmlajše moštvo, Mariza Škerk pa je dobila knjižni dar kot najboljša igralka turnirja.

KOŠARKA - moška D liga

CUS PD - BOR 44-42 (20:20)

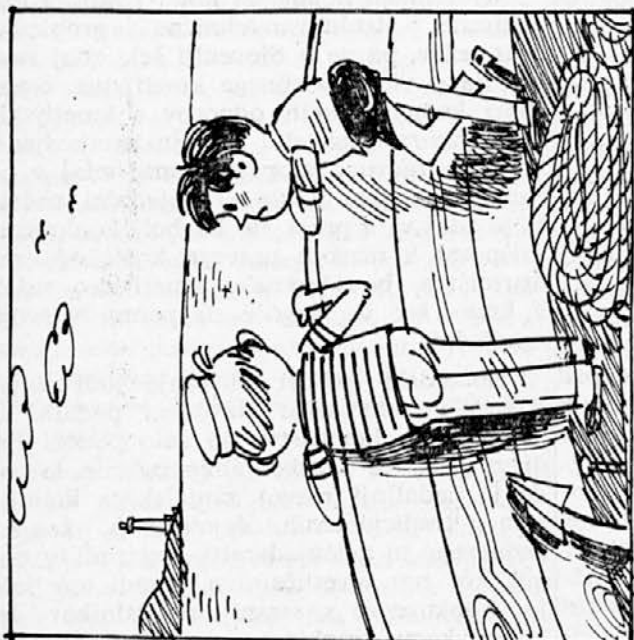
V nedeljo se je z nekoliko zamude začelo prvenstvo D lige, v katerem nastopa tudi Bor, ki ima letos velike ambicije za napredovanje v C ligo. V svojem prvem nastopu se je srečal v Padovi z ekipo CUS, ki je šele pred kratkim napredovala v D ligo, ki pa se je izkazala za izredno žilavo in homogeno moštvo. To prvo tekmo lahko označimo kot tekmo obrambe in zgrešenih metov tako na eni kot na drugi strani. Plavi so bili neverjetno živčni, saj so se zavedali, da morajo na vsak način zmagati. V začetku so tudi precej povedli, kroti koncu prvega polčasa pa so dovolili, da jih je nasprotnik dohitel. V drugem polčasu pa smo imeli prav nasprotno sliko prvega. Domačini so samozavestno polnili koše in vodili že z 8 točkami prednosti. Plavi so se zbrali in polagoma dohiteli domačine. Samo pol minute pred koncem je bilo stanje še vedno izenačeno. Tržačani so imeli žogo, ki so jo skoro do konca tudi držali, štiri sekunde pred končnim žvižgom pa so jo podali Lakoviču, ki je z mirnim metom postavil končni rezultat v veliko veselje naših predstavnikov.

ketna

Piše B. T. riše M. B.

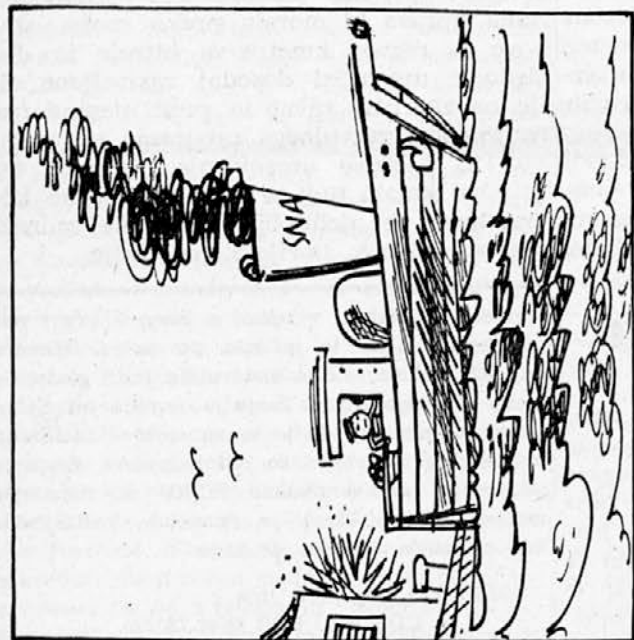
S POLNO PARO 17 na morje

Blaž ob volanu, oprostite, ob krmilu. Znani čuha pu-ha se je oglasil.

Para je obrnila kolesa in vijak z njimi. Par-nik je zaoral globoko brazdo v gladino morja... »Sva zdaj še železničarja?« se je oglasil Tomaž.

»Kaj pa kvasiš? Zdaj sva v mornarici. Jaz sem kapitan, ti pa posadka!« je odločil Blaž.

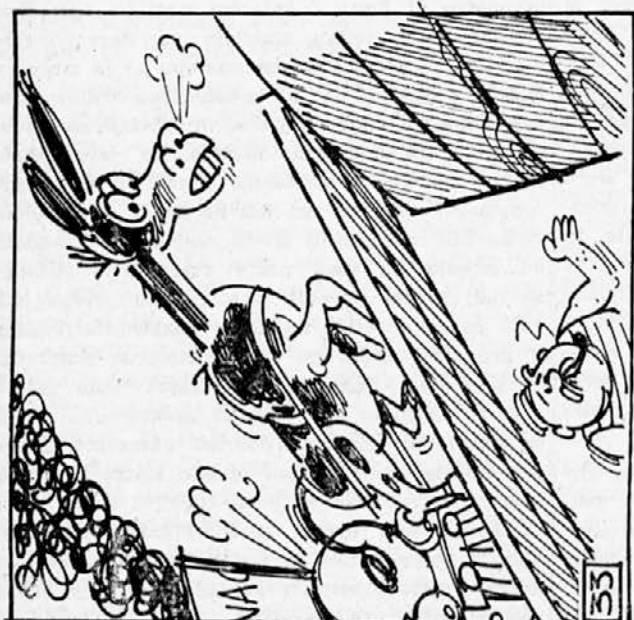

barke je gledal samo dimnik z napisom SNAGA.

Ko je bilo to storjeno, sta fanta pošarila okrog ribičeve kočice. Iz drvarnice sta izbrskala star jermen. Ta jermen sta napeljala okrog kolesa lokomotive in ga speljala na os vijaka.

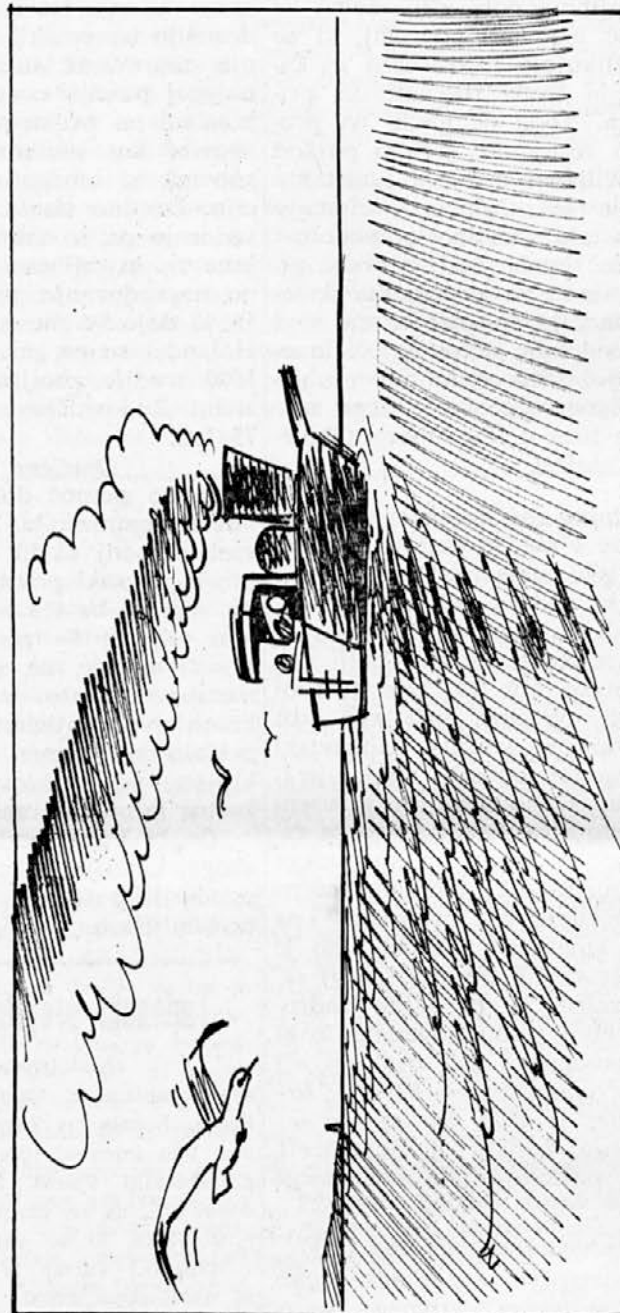
Nato sta dvignila sidro!

Tomaž je bil spet z lopato v roki pri peči.

33. Zgradili so mostiček s kopnega na ladje. Blaž je stopil na lokomotivo in pognal po mostičku. No, sredi klanca je lokomotivi zmanjkalo sape. Priti je moral ribičev osel, da ji je pomagal do roba.

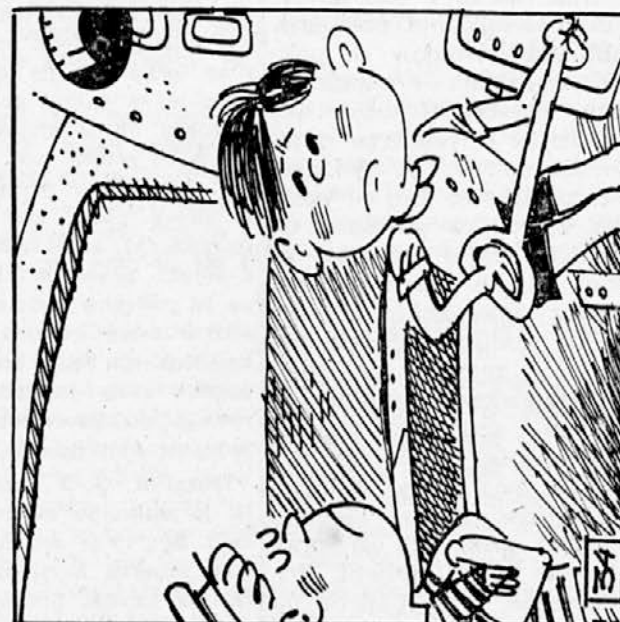
Čez rob barke pa je lokomotiva sama sedla. Občepela je na dnu kot kokoš v gnezdu. Iz

Morskih milij ni bilo mogoče z ničemer meriti na tej ladji! Bila je vendarle samo ribiška bar-ka; nos, oči in ušesa kapitana so bile edine navigacijske naprave na ladji.

Tako sta torej plula in rotirala čisto po do-mače.

Lahen vetrič in galebi so ju spremljali na

34. Tomaž ni bil čisto zadovoljen s tako zased-bo delovnih mest. Ugovarjal je: »Mornariške fa-kultete nimaš, prakse tudi ne. Zakaj bi moral biti ravno ti kapitan?« Zedinila sta se končno za rotacijo. Vsake štiri morske milje bosta za-menjala delovni mesti.

Pa ni šlo tako gladko!